

Viborg, den 25. oktober 2010
/BRIMAD

Referat

til

mødet i Udvalg vedrørende Klimaudfordringer

14. oktober 2010 kl. 14:30

som Videokonference Holstebro / Viborg / Århus

Indholdsfortegnelse

Pkt. Tekst	Side
1 Godkendelse af referat fra mødet den 19. august 2010 *	1
2 Lokal Agenda 21-Handlingsplan for 2011 *	1
3 Orientering om Klimakommissionens rapport "Grøn energi - vejen mod et dansk energisystem uden fossile brændsler" *	4
4 Mødeplan og temaer for Klimaudvalget i 2011 *	6
5 Gensidig orientering *	6

1-00-10-10

1. Godkendelse af referat fra mødet den 19. august 2010

Administrationen indstiller,

at referatet fra Klimaudvalgets møde den 19. august 2010 godkendes.

Beslutning

Referatet blev godkendt.

Bilag

- Referat af mødet 19-08-10

1-00-10-10

2. Lokal Agenda 21-Handlingsplan for 2011

Resumé

Frem til vedtagelse af ny Lokal Agenda 21-strategi for 4 års perioden 2012 – 2015 med tilhørende handlingsplan(er) skal der vedtages en Lokal Agenda 21-Handlingsplan 2011, der er en videreførelse og opdatering af den nuværende Lokal Agenda 21-Handlingsplan 2009 – 2010.

Administrationen indstiller,

at forslaget til ny Lokal Agenda 21-Handlingsplan 2011 drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog en Lokal Agenda 21-strategi for perioden 2008 – 2011 i december 2007. Den blev i april måned 2009 fulgt op af Lokal Agenda 21-Handlingsplan 2009 – 2010 til udmøntning og konkretisering af strategien. Handlingsplanen sætter fokus på Region Midtjylland som bæredygtig virksomhed.

Der er valgt 3 indsatsområder:

1. Miljørigtig drift
2. Miljørigtigt og bæredygtigt byggeri
3. Miljørigtigt indkøb

Inden for disse indsatsområder er det valgt at sætte fokus på:

- Energiforbrug og –forsyning i bygninger
- Ressourceforbrug af vand, transport, varer, fødevarer mv.
- Affald og øvrige miljøpåvirkninger

Der skal inden udgangen af 2011 vedtages en ny 4 årig Lokal Agenda 21-strategi for periode 2012 – 2015. Hertil skal der udarbejdes en eller flere handlingsplaner.

Da arbejdet med Agenda 21 i Region Midtjylland er nyt, valgte man, at den nuværende handlingsplan kun skulle dække perioden 2009 og 2010. Der mangler således en handlingsplan for 2011. Et forslag til Lokal Agenda 21-Handlingsplan 2011 er nu under udarbejdelse (se vedlagte udkast). Det er en videreførelse og opdatering af den nuværende handlingsplan, hvor der er beskrevet ting, der er indført, og nye tiltag er indarbejdet.

Bemærkninger til hovedafsnittene.

Miljørigtig drift

At indføre total energiledelse over hele linjen er en meget stor opgave, der vil tage flere år. Vi har som grundlag for energiledelse anskaffet et system til automatiseret opsamling af energidata fra alle hospitaler og institutioner. Endvidere er en netværksgruppe med energiekspertise primært for hospitalerne under dannelse. Denne netværksgruppe skal bl.a. arbejde med data, der indgår i et grønt regnskab.

Center for Energibesparelser er ved at lægge en plan for bistand til regionerne, og heri vil indgå vejledning i indførelse af energiledelse – trin for trin.

Regionshusene, Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Silkeborg har indgået en Kurveknækkeraftale med Elsparefonden (nu Center for Energibesparelser). Aftalen sætter fokus på årlige energibesparelser.

Miljørigtigt og bæredygtigt byggeri

Siden vedtagelsen af den nuværende handlingsplan har der været arbejdet med at indarbejde bæredygtighedsprincipper i planlægning og projektering af byggearbejder, og Region Midtjyllands byggeregulativ er under opdatering med hensyn til bæredygtighed. Endvidere er der i dagsordenen for anlægssager, der forelægges Regionsrådet efter vedtagelsen af den nuværende handlingsplan, en beskrivelse af de foretagne overvejelser om bæredygtighed og om energi- og miljøforhold.

Miljørigtigt indkøb

Krav og ønsker om energi- og miljøforhold indgår i de enkelte udbud sammen med andre krav og vægtes efter en konkret vurdering.

Påvirkning af leverandører i retning af udvikling af bæredygtige produkter sker indtil videre indirekte via presse og faglige fora.

På det medicotekniske område har der været samarbejdet med Center for Energibesparelser om et konkret udbud af røntgenudstyr. Her er der indarbejdet krav om energieffektivitet. Erfaringerne vil blive brugt i senere udbud, og de vil blive delt med de øvrige regioner.

Energiforbrug og forsyning i bygninger

Kravene om energieffektivitet er blevet skærpet i det nye Bygningsreglement, BR10. Region Midtjylland vil fortsat være på forkant med Bygningsreglementets krav. Det foreslås derfor, at nyt byggeri skal leve op til Bygningsreglementets Lavenergiklasse 2015, hvis det er totaløkonomisk fordelagtigt

Der arbejdes med 3 demo-projekter, der indeholder Lavenergiklasse 2015 og solafskærmning med solceller.

For at leve op Lavenergiklasse 2015 skal der spilles på mange parametre, der har betydning for energiforbruget. Eksempel herpå er en bygnings orientering på grunden i forhold til verdenshjørnerne og bygningens form for at få optimal udnyttelse af solindfaldet.

Der arbejdes i dette efterår med at undersøge, om energirenovring med ESCO er en mulighed. Det foregår på Silkeborg Sygehus. Et ESCO-projekt er et energispareprojekt, hvor den opnåede og garanterede energibesparelse bruges til at betale for ydelsen.

Ressourceforbrug – transport, vand, varer, fødevarer mv.

Under transportområdet foreslås det, at man ved anskaffelse (køb eller leasing) af person- og varebiler bruger anbefalingerne fra Center for Grøn Transport. Det vil f.eks. sige, at en personbil med plads til op til 5 personer skal være A-mærket. Sideløbende med dette planlægges der etableret kurser i økonomisk og miljørigtig kørsel.

Om øvrigt ressourceforbrug kan anføres, at der løbende arbejdes med at reducere forbruget.

Affald og øvrige miljøpåvirkninger

Her er indføjet nyt om regnvand, da det forventes, at der i lokalplaner vil blive udlagt områder uden samlet regnvandsafledning. Regnvand skal derfor håndteres lokalt ved f.eks. grønne tage, regnvand til toiletskyl og vanding af grønne områder.

Grønt regnskab

Der arbejdes på en model for et grønt regnskab for Region Midtjylland. Modellen går ud på, at hvert hospital og hver institution skal udarbejde en årlig miljøredegørelse – et lokalt grønt regnskab. Disse vil herefter danne basis for et samlet grønt regnskab gennem en sammenskrivning og sammenfatning af forbrugsdata – primært el, varme og vand.

Fremme af bæredygtig regional udvikling

Afsnittet er blevet opdateret og forkortet.

Tidsplan

Lokal Agenda 21-Handlingsplan 2011 skal høres i Hospitalsteknisk Råd (de tekniske chefer på hospitalerne) den 3. november, i LFØ (Ledelsesforum Økonomi) 22. november.

Klimaudvalget kan om ønsket se sagen igen den 9. december.

Behandling i direktionen medio december / primo januar.

Forretningsudvalget 11. januar 2011.

Regionsrådet 26. januar 2011.

Beslutning

Klimaudvalget havde ingen ændringsforslag til det foreliggende udkast til handlingsplan, men ønskede en orientering på udvalgets møde i december om evt. indkomne bemærkninger fra anden side.

Bilag

- Lokal Agenda 21 Handlingsplanen 2011 UDKAST 28.09.2010

1-00-10-10

3. Orientering om Klimakommissionens rapport "Grøn energi - vejen mod et dansk energisystem uden fossile brændsler"

Resumé

Den af Regeringen nedsatte Klimakommission er udkommet med en rapport, som viser, hvorledes Danmark kan blive uafhængig af fossile brændsler.

Administrationen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regeringen har nedsat Klimakommissionen, bestående af en række eksperter, til at komme med forslag til, hvordan Regeringens langsigtede vision om helt at frigøre Danmark fra afhængigheden af fossile brændsler kan virkeliggøres i praksis. Klimakommissionens rapport udkom den 28. september 2010.

Rapporten konkluderer, at det vil være muligt at reducere Danmarks udledning af drivhusgasser markant og gøre Danmark uafhængig af fossile brændsler i 2050. Det kræver en total omlægning af det danske energisystem. Væk fra olie, kul og gas, der i dag står for 80% af energiforbruget, og over til vindenergi og bioenergi, som de vigtigste elementer. Det vil samtidigt være muligt at have en betydelig økonomisk vækst.

Hovedelementerne i omlægningen er følgende:

- Energieffektiviseringer, herunder til opvarmning af bygninger og til transport.
- El skal dække 40-70% af energiforbruget mod 20% i dag.
- Vindmøller, især havvindmøller, skal dække op til halvdelen af energiforbruget.
- Energisystemet skal være intelligent med bl.a. fleksibelt opladning af elbiler og brug af varmepumper i kombination med varmelagring.

-
- Biomasse får en vigtig rolle, ikke mindst i transportsektoren og som backup for vindmøllerne.
 - Opvarmning af bygninger med eldrevne varmepumper og fjernvarme. Biomasse, solvarme, geotermi og varmepumper skal levere energien til fjernvarmen.
 - Biler skal køre på kombinationer af batterier og biobrændstoffer.

Klimakommissionen kommer med 40 konkrete anbefalinger til initiativer og beslutninger, som alle er møntet på konkret gennemførelse i de nærmeste år for at sikre fremdrift mod det langsigtede mål for 2050. Anbefalingerne er opdelt i 7 overordnede grupper:

- 14 tværgående anbefalinger om overordnet lovgivning, afgifter og forskning.
- 7 anbefalinger der skal sikre, at vi bruger energien mest effektivt, og at både forbrugere og erhvervslivet får lavet den nødvendige omstilling.
- 8 anbefalinger om det intelligente energisystem.
- 3 anbefalinger om en omlægning af transportsektoren til el og biobrændstoffer.
- 4 anbefalinger om EU og andre internationale initiativer.
- 4 anbefalinger til reduktion af de ikke energirelaterede drivhusgasser.

Følgende anbefalinger skal speciel fremhæves:

- At kommunerne med udgangspunkt i visionen om uafhængighed af fossile brændsler gennemfører en strategisk energiplanlægning. Planlægningen skal koordineres på tværs af kommunegrænserne.
- At der indføres en ny afgift på fossilt brændsel. Afgiften skal stige gradvist fra et relativt lavt niveau.
- At det overvejes at indføre en generel energiafgift for biomasse, hvis øget anvendelse af biomasse fører til en uønsket afhængighed af importeret biomasse.
- At der for samtlige bygninger i Danmark indføres en "energiopsparing", dvs. en indbetaling til en energisparkonto, som skal anvendes til certificeret konsulentbistand og som tilskud til energirenovering.
- At kommuner og regioner opgør og offentliggør deres årlige energiforbrug pr. kvadratmeter med henblik på benchmarking og laver en langsigtet plan for nedbringelse af energiforbruget og konvertering væk fra fossile brændsler.
- At der ikke må installeres nye oliefyr efter 2015.

Klimakommissionen vurderer, at ekstraomkostningerne ved realisering af målet om uafhængighed af fossile brændsler vil svare til 1/2% af Danmarks bruttonationalprodukt i 2050.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Administrationen undersøger, om det vil være muligt på et senere møde i udvalget at få Klimakommissionens formand, Katherine Richardson til at fremlægge resultatet af kommissionens arbejde.

1-00-10-10

4. Mødeplan og temaer for Klimaudvalget i 2011

Administrationen indstiller,

at mødeplan for 2011 vedtages og temaerne for møderne drøftes.

Sagsfremstilling

På Klimaudvalgets møde den 4. marts 2010 blev drøftet, hvilke temaer der var relevante for udvalget at arbejde med. Med udgangspunkt i denne drøftelse samt i udvalgets hidtidige arbejde vurderes følgende temaer være relevante for 2011:

- Region Midtjyllands egne driftsopgaver (Lokal Agenda 21 arbejdet).
- Klimatilpasning.
- Regionens store hospitalsbyggerier.
- Energistrategi for Region Midtjylland som geografisk område.
- Energibesparelser i bygninger.
- Transportområdet.
- Biomasse til energi.

Forslag til mødeplan 2011:

- 10. februar
- 7. april
- 9. juni
- 25. august
- 13. oktober
- 24. november

Beslutning

De foreslåede temaer for 2011 blev godkendt med følgende bemærkninger:

- "Det intelligente energisystem" ønsket også medtaget.
- Etablering af center for energiteknologier i tilknytning til HIH i Herning vil senere komme på Udvalgets dagsorden.
- Der blev fremsat forslag om en studietur til energiforsknings- og udviklingsanlæg, f.eks. Risø/DTU. Administrationen udarbejde et konkret forslag.

1-00-10-10

5. Gensidig orientering

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Næste møde er berammet til den 9. december 2010.

Beslutning

Der var generel tilfredshed med at holde mødet som videokonference, idet denne mødeform dog også har sine begrænsninger.

Næste møde er den 9. december 2010.